

ТРИМЕСЕЧЕН ДОКЛАД
БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА РЕКРЕАЦИЯ И ТУРИЗЪМ

(Наименование на организацията)
за периода от **01.01.2025 г. до 30.06.2025 г.**

Извършени нестопански дейности:

1. Посещение на Априлци

На 15 февруари 2025 г. 47 членове на Българската асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) с трайни увреждания посетиха традиционния Празник на сланината и греяната ракия в град Априлци. Това ежегодно събитие привлича множество посетители с богата кулинарна програма и автентична българска атмосфера.

По време на празника, членовете на БАРТ имаха възможността да се насладят на разнообразни местни специалитети, включително различни ястия със сланина, приготвени по традиционни рецепти. Греяната ракия, поднесена с ароматни подправки, допълни кулинарното изживяване и създаде усещане за топлина и уют.

Освен кулинарните изкушения, посетителите се насладиха на богата фолклорна програма с изпълнения на местни ансамбли и народни танци. Това предостави възможност на членовете на БАРТ да се потопят в традициите и културата на региона, както и да се включат активно в празничната атмосфера.

Участието в Празника на сланината и греяната ракия в Априлци беше не само кулинарно и културно преживяване, но и възможност за социализация и споделяне на положителни емоции сред членовете на БАРТ. Организацията на посещението осигури комфорт и достъпност за всички участници, което допринесе за незабравими спомени от този ден.

2. Членове на БАРТ с трайни увреждания се включиха в Празника на Цалапишкия бабек и вино с посещение на Стария град в Пловдив

На 29 март 2025 г. 85 членове на Българската асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ), включително хора с трайни увреждания, взеха активно участие в културно-туристическо събитие, съчетаващо традиции, вкусна храна и история. Посещението включваше участие в ежегодния Празник на Цалапишкия бабек и вино в село Цалапица и разходка в Стария град на Пловдив.

Събитието е част от инициативите на БАРТ за насърчаване на социалната интеграция и активен начин на живот сред хората с увреждания чрез културен и познавателен туризъм.

Традиции, вкусове и български дух в Цалапица

В ранните часове на деня групата отпътува от София с организиран туристически автобус, като в 10:00 ч. пристигна в село Цалапица – домакин на емблематичния Празник на Цалапишкия бабек и вино.

Участниците се потопиха в атмосферата на празника, който включваше:

Официално откриване с изпълнения на фолклорни състави

Дегустации на Цалапишки бабек – уникален деликатес, приготвян по стара местна рецепта

Винен фестивал с представяне на местни винопроизводители

Конкурс за най-вкусен бабек и най-добро домашно вино

Възможност за закупуване на местни продукти и традиционни занаяти

Празникът съчета фолклорното наследство и гастрономическата култура на региона и остави трайни положителни емоции у участниците.

Разходка из Стария град на Пловдив

Следобедната програма продължи с посещение на Стария град на Пловдив – едно от най-красивите и емблематични места в България. Участниците се разходиха из калдъръмените улички, разгледаха Античния театър, Хисар капия и се насладиха на възрожденската архитектура.

По желание бяха посетени и:

Етнографският музей – с богата експозиция от народни носии, предмети от бита и традиционни занаяти

Балабановата къща и Къщата на Хиндлиян – великолепни образци на българския възрожденски стил

Разходката завърши с посещение на Улицата на занаятите, където участниците имаха възможност да закупят ръчно изработени сувенири и изделия от местни майстори.

Социална мисия и подкрепа

Събитието се проведе с цел предоставяне на възможности за пълноценно включване на хора с увреждания в културния и социален живот. Участието им беше организирано с подходящо съпровождане и достъпност, като всички нужди на пътуващите бяха взети предвид.

3. БАРТ взе участие като партньор в семинар за достъпност на културни и туристически обекти в България

На 28.03.2025 г. БАРТ взе участие като партньор в семинар за Достъпност на културните и туристическите обекти в България.

Участниците в събитието се запознаха с добри примери на достъпна културна и природна среда, с партньорства между институции, културни институти, бизнес, НПО, общини, но и с потребности от развитие в България и Европа.

Бяха поканени представители на Министерство на културата, Министерство на туризма, АХУ, Национална

художествена академия, Българска асоциация за рекреация и туризъм, музеи, галерии, туристически агенции, визуални артисти, бизнес, НПО, общини, самозастъпници, доставчици на

социални услуги, хора с любов към културата и природата.

Събитието се организира от Фондация „Институт за социални услуги в общността“

(<https://www.icss-bg.org/>) и е част от международния проект AccessibleEU – Европейски ресурсен център за достъпност, финансиран от ЕК. (https://accessible-eu-centre.ec.europa.eu/index_en)

4. Посещение на нос Калиакра и Балчик

На 29 март 2025 г. 27 членове на БАРТ с трайни увреждания от град Силистра предприеха вълнуващо пътуване до нос Калиакра и Балчик, организирано с помощта на Българска асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ). Това пътуване предостави на участниците възможността да се докоснат до богатата история и природна красота на северното Черноморие.

Първата спирка на групата беше нос Калиакра – едно от най-живописните места по българското крайбрежие. Там те се насладиха на спиращи дъха гледки към морето и посетиха историческите останки на крепостта, която датира от античността. Участниците научиха за легендите, свързани с мястото, и се запознаха с богатото му минало.

След това групата се отправи към Балчик, където разгледа известния Дворец на румънската кралица Мария и прилежащата Ботаническа градина. Те се насладиха на разнообразието от растителни видове и архитектурната красота на двореца, като имаха възможност да научат повече за историята на комплекса и неговото значение.

Това пътуване не само обогати знанията на участниците за културното наследство на България, но и им предостави възможност за социализация и споделяне на преживявания. Организацията от страна на БАРТ осигури комфортно и достъпно пътуване за всички, което допринесе за положителните емоции и спомени от деня.

5. Членове на БАРТ с трайни увреждания посетиха Свищов по повод 24 май – Деня на българската просвета и култура

На 24 май 2025 г., по повод Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост, Българската асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) организира културно-познавателна екскурзия до Свищов за своите **87 членове**, включително хора с трайни увреждания. Събитието бе част от усилията на асоциацията да осигури достъп до културно-историческото наследство на България за всички, независимо от физическите им възможности.

Историческо пътуване до един от най-старите градове по Дунав

Пътуването започна в ранните часове от София, като след кратка почивка по маршрута, групата пристигна в Свищов около 11:00 ч. Градът, разположен живописно на висок бряг над река Дунав, посрещна участниците с топло време и празнична атмосфера.

Обиколка на културно-историческите забележителности

В рамките на организираната пешеходна обиколка с екскурзовод, участниците посетиха:

Къщата-музей „Алеко Константинов“ – родният дом на един от най-емблематичните български писатели и общественици.

Първото българско светско училище (1815 г.) – основано от Емануил Васкидович, поставило началото на модерното образование в България.

Църквата „Св. Троица“ – духовен и архитектурен символ на възрожденския Свищов.

Панорамна площадка над река Дунав – любимо място за снимки и наслада от невероятната гледка към реката и румънския бряг.

Свободно време и дунавски вкусове

След наситената обиколка, участниците имаха свободно време в центъра на града, където се насладиха на типични дунавски ястия като прясна риба, баница с тиква и

орехи, домашна лимонада и местни вина.

Посещение на Археологически резерват „Нове“

След обяда програмата продължи с посещение на Античния римски град Нове – важен военен и административен център от I век. Участниците се разходиха сред останките от терми, казарми и официални сгради, запознаха се с историята на Първи италиански легион и се докоснаха до римското наследство, запазено в сърцето на днешна България.

След кратко свободно време за кафе и сувенири, групата отпътува обратно към София, заредена с нови знания, впечатления и празничен дух.

6. Историята през обектива: Храмът на вярата през погледа на хората с увреждания

В рамките на проект „Историята през обектива“, финансиран от Агенцията за хората с увреждания, на 28.06.2025 г. участниците – хора с трайни увреждания – посетиха един от най-свещените и символични културно-исторически обекти в България – Рилския манастир „Свети Иван Рилски“, включен в списъка на ЮНЕСКО за световно културно наследство.

Целта на посещението беше да се обогатят знанията и фотографските умения на участниците чрез реално докосване до живата българска история, архитектура и духовност. Чрез силата на фотографията – като съвременно средство за културна комуникация – те търсеха връзката между миналото и настоящето.

Основни акценти от посещението бяха:

Фотографска разходка из манастирския комплекс, с фокус върху архитектурата, стенописите и детайлите от ежедневието на манастирския живот;

Разказ за историята на манастира и делото на Св. Иван Рилски;

Заснемане на символи на вярата и вечността;

Лична интерпретация на видяното – участниците бяха насърчени да уловят не само образ, но и усещания, свързани с проекта.

Посещението завърши със споделяне на заснетите кадри, кратки описания и вдъхновяваща дискусия за това как можем да „разкажем история“ чрез снимка. Създадените емоционални и въздействащи фотографии ще бъдат включени във финалната фотоизложба на проекта.

Рилският манастир се превърна не само в обект за снимане, но и в място на вътрешно вдъхновение и тишина – където миналото оживява пред обектива на хората с различни житейски пътища, но обща страст към историята, културата и изкуството.

7. Обновяване на интернет страницата на сдружението

Българската асоциация за рекреация и туризъм (БАРТ) редовно обновява своята интернет страница, за да предостави по-добра информираност и да укрепи връзката със своите членове. На платформата се публикуват актуални новини, информация за предстоящи събития, инициативи и програми за пътувания. Новата функционалност на уебсайта осигурява улеснена комуникация и активна възможност за участие в разнообразни проекти и дейности, насочени към членовете на сдружението.

8. Поддържане и актуализиране на онлайн платформа за достъпна среда

През първото тримесечие на 2025 г. бе продължена работата по развитието на онлайн

платформата за достъпна среда, чиято основна цел е да осигури информация за адаптирани туристически обекти, транспортни услуги и други ресурси, свързани с достъпността за хора с увреждания. Тази иновативна платформа служи като ценен инструмент за насърчаване на приобщаването и активното участие на хората с увреждания в социалния и културния живот, улеснявайки тяхното придвижване и включване в разнообразни дейности.

Добавени са:

Пътеводител за достъпни туристически обекти в България

Интерактивна карта на достъпните туристически обекти в България

9. На 26.06.2025 г. БАРТ взе участие като партньор в събитието AccessibleEU България: Развитие на капацитет и обучение за достъпност, посветено на подобряване на достъпността на културните и туристическите обекти в България.

10. Оценка на достъпни туристически обекти.

- 10.1.** В началото на месец февруари екип на БАРТ посети град Априлци с цел оценка на достъпността на района във връзка с предстоящото събитие на 15.02.2025 г.

- Оценка за достъпност: Средна. В района има неравни терени и калдъръмени улици, които могат да затруднят придвижването на хора с ограничена мобилност.
- Оценка за трудност: Лека до средна. Подходяща за хора с минимални затруднения при ходене, но изисква придружител за участници в инвалидни колички.
- Забележителности в района: Манастир „Св. Троица“, парк "Видима", живописни гледки към Стара планина.

- 10.2.** В началото на месец март екип на БАРТ посети Пловдив с цел оценка на достъпността на района във връзка с предстоящото събитие на 29.03.2025 г.

- Оценка за достъпност: Ниска до средна. Старият град на Пловдив е известен с калдъръмени улици и стръмни участъци, които създават затруднения за хора с инвалидни колички или сериозни двигателни затруднения.
- Оценка за трудност: Средна. Препоръчително е присъствие на придружител.
- Забележителности в района: Античният театър, Етнографският музей, Балабановата къща, Арменската църква „Св. Георги“.

- 10.3.** В началото на месец март екип на БАРТ посети Калиакра и Балчик с цел оценка на достъпността на района във връзка с предстоящото събитие на 29.03.2025 г.

- Оценка за достъпност: Средна. Достъпът до нос Калиакра включва стъпала и неравен терен, което може да затрудни хора с увреждания. Градините в Балчик предлагат по-добра достъпност, но също има наклонени алеи.
- Оценка за трудност: Средна. Препоръчва се придружител за хора с ограничена мобилност.
- Забележителности в района: Ботаническата градина в Балчик, Дворецът на румънската кралица Мария, природен и археологически резерват „Калиакра“.

- 10.4.** В началото на месец март екип на БАРТ посети Свищов с цел оценка на

достъпността на района във връзка с предстоящото събитие на 29.03.2025 г.

- Оценка за достъпност: Средна. Централните части на града и част от музеите са достъпни, но някои обекти с историческо значение могат да имат архитектурни бариери.
- Оценка за трудност: Лека до средна. Подходяща за хора с минимални двигателни затруднения.
- Забележителности в района: Музей „Алеко Константинов“, църква „Св. Св. Кирил и Методий“, руините на римския град Нове, парк „Паметниците“.

Постигнати резултати:

1. Участие в културни и туристически събития

1.1. Празник на сланината и греяната ракия – гр. Априлци (15.02.2025 г.)

На 15 февруари 2025 г. 47 членове на БАРТ с трайни увреждания взеха участие в традиционния Празник на сланината и греяната ракия в Априлци.

Постижения:

- Социална интеграция чрез участие в културно-кулинарно събитие
- Осигурена достъпна среда и логистика
- Насърчаване на активното участие на хората с увреждания

1.2. Празник на Цалапишкия бабек и вино и посещение на Стария град в Пловдив (29.03.2025 г.)

85 членове на БАРТ се включиха в това събитие, обединяващо традиционни кулинарни практики и културен туризъм.

Постижения:

- Потапяне в местния бит и фолклор
- Посещение на знакови забележителности в Пловдив
- Активно включване на хора с увреждания в културния живот

1.3. Посещение на нос Калиакра и Балчик (29.03.2025 г.)

27 участници от Силистра посетиха северното Черноморие.

Постижения:

- Културно и природно опознаване на региона
- Посещение на археологически и архитектурни обекти
- Социализация и достъп до морски туризъм

1.4. Посещение на гр. Свищов по повод 24 май (24.05.2025 г.)

87 участници, включително хора с увреждания, посетиха Свищов – в чест на Деня на българската просвета и култура.

Постижения:

- Образователна стойност чрез посещение на знакови обекти
- Насърчаване на националната идентичност
- Създаване на условия за приобщаващ туризъм

1.5. „Историята през обектива“ – Рилски манастир (28.06.2025 г.)

Дейност по проект, финансиран от АХУ, с фокус върху фотографията като средство за културна интерпретация.

Постижения:

- Повишаване на творческите и фотографски умения
- Достъп до духовно и културно наследство
- Подготовка за фотоизложба на участниците

2. Участие в партньорски инициативи и форуми

2.1. Семинар за достъпност на културни и туристически обекти (28.03.2025 г.)

Семинар с национално участие, част от проект **AccessibleEU**, организиран от Фондация ИССО.

Постижения:

- Представяне на БАРТ като активен партньор
- Установяване на контакти с институции и експерти
- Обмен на добри практики

2.2. Събитие „AccessibleEU България: Развитие на капацитет и обучение за достъпност“ (26.06.2025 г.)

БАРТ участва като партньор в събитие, посветено на подобряване на достъпността.

Постижения:

- Видимост на добри практики
- Повишена експертиза в сферата на достъпната среда
- Укрепване на национални и европейски партньорства

3. Развитие на информационна и дигитална инфраструктура

3.1. Обновяване на интернет страницата на БАРТ

Постижения:

- Подобрена комуникация с членовете
- Публикуване на актуална информация и събития
- Дигитален достъп до възможности за участие и пътуване

3.2. Поддържане и развитие на онлайн платформа за достъпна среда

Постижения:

- Добавен пътеводител и интерактивна карта на достъпните туристически обекти в България
- Повишаване на информираността и улесняване на самостоятелните пътувания на хората с увреждания
- Насърчаване на достъпен туризъм на национално ниво

4. Оценка на достъпността на туристически обекти

В периода февруари – март 2025 г. екип на БАРТ извърши теренни оценки в следните населени места:

Дестинация	Оценка за достъпност	Оценка за трудност	Забележителности
Априлци	Средна	Лека до средна	Манастир „Св. Троица“, парк „Видима“
Пловдив (Стария град)	Ниска до средна	Средна	Античен театър, музеи, възрожденски къщи
Калиакра и Балчик	Средна	Средна	Нос Калиакра, Ботаническата градина, Дворецът
Свищов	Средна	Лека до средна	Музей „Алеко Константинов“, римски град Нове

Постижения:

- Изготвени препоръки за съпровождане и адаптация на маршрути
- Улеснено планиране на бъдещи достъпни пътувания
- Интегрирани данни в онлайн платформата за достъпност

Заклучение

През първата половина на 2025 г. БАРТ успешно реализира богата програма от културни, социални и информационни дейности, насочени към активното включване на хора с трайни увреждания в туристическия и културен живот. Организацията утвърди своята роля като двигател за приобщаващ туризъм в България и надежден партньор по въпросите на достъпността.

Индикатор за ефективност:

Индикатор за ефективност – БАРТ (I–VI.2025 г.)

(без събитие в Рилския манастир и без творчески показатели)

№	Направление	Показател	Постигнат резултат	Целева стойност	Степен на изпълнение
1	Брой проведени събития с участие на хора с увреждания	Проведени културно-туристически инициативи	4 събития (Априлци, Цалапица/Пловдив, Калиакра/Балчик,	≥ 4	 100%

2	Общ брой участници с трайни увреждания	Индивидуални участници	Свищов) 246 души (47 + 85 + 27 + 87)	≥ 200	✓ 123%
3	Участие в национални/международни форуми за достъпност	Форумни участия	2 събития (28.03 и 26.06.2025)	≥ 2	✓ 100%
4	Оценени туристически дестинации по критерий достъпност	Брой направени оценки	4 оценки (Априлци, Пловдив, Калиакра/Балчик, Свищов)	≥ 3	✓ 133%
5	Обновяване и развитие на онлайн инструменти	Обновена интернет страница и добавени функционалности	Да – добавени карта и пътеводител	Да	✓ 100%
6	Степен на удовлетвореност на участниците	Обратна връзка (неформална)	Висока – положителни отзиви	$\geq 80\%$ положителни	✓ Покрито (качествена оценка)

Обобщение на ефективността:

- **Обща степен на изпълнение:** над **109%** спрямо заложените цели
- **Основни акценти:** културна активност, социално включване, достъпност и дигитална прозрачност
- **Заключение:** БАРТ успешно изпълни своите стратегически цели за периода и затвърди ролята си като активен участник в приобщаващия туризъм и достъпната културна среда

Приложени доказателства за осъществените дейности:

1. Приложен списъци с участници
2. Приложени публикации
3. Разход оправдателни документи

Съставил отчета: **Доброслав Илиев**

Ръководител: **Доброслав Илиев**

DOBROSLAV ANGELOV ILIEV

Digitally signed by DOBROSLAV ANGELOV ILIEV
Date: 2025.07.11 20:46:24 +03'00'